

III. ADIM: PROGRAM YETERLİLİKLERİNİN BELİRLENMESİ

Program Yeterliliđi Nedir?

@ Öğrencilerin bir programdan mezun oluncaya kadar kazanmaları gereken bilgi, beceri ve yetkinlikleri tanımlayan ifadelerdir.

Nasıl belirlenir?

@ Alan yeterlilikleri

@ Eğitim amaçlarını karşılayan program yeterlilikleri, ve

@ Programda yer alan derslerin;

amaç ve hedefleri

öğrenme kazanımları göz önüne alınarak belirlenir.

Öğrenciler ve mezunlar program yeterliliklerinin belirlenmesinde en önemli paydaşlardır.

- Öğrencilerin Ders Değerlendirme Sonuçları,
- Öğrencilere Ve Mezunlara Uygulanan Anketler,
- Öğrenci Başarıları,
- Sınıfta Kalma Oranları,
- Benzer Kurumlarla Karşılaştırmalar,
- Programın Analizi,
- Derslerin AKTS Hesaplamasına Katılan Öğrenciler Katkı Sağlayabilir.

Aktif Fiiller; Uyarılama, ayarlama, değiştirme, düzenleme, toplama, dengede tutma, bükme, inşa etme, ayarlama, koreografi, birleşme, düzenleme, kohya etme, dizayn etme, dağıtma, keşfetme, gösterme, ayırma, sökme, sergileme, parçalara ayırma, kullanma, tahmin etme, inceleme, gerçekleştirme, tamir etme, bileme, kullanma, ısıtma, idare etme, tanımlama, ölçme, düzeltme, taklit etme, benzeme, karıştırma, işletme, organize etme, yerine getirme, sunma, kaydetme, arıtma, taslağını yapma, tepki gösterme ve kullanma.

Örnek Öğrenme Kazanımı İfadesi;

- ❖ Mandibula ve maksillada başarılı lokal anestezi yapabilir ve kullanılacak uygun etmenleri belirtir.
- ❖ En az lokal anestezi uygulamasını gerçekleştirir ve performansını eğitimciyle değerlendirir.
- ❖ En az bir radyografi reçetesi yazar ve uygular.
- ❖ Fizyolojik fonksiyonu ölçmek için çeşitli fizyolojik malzemeler kullanır.
- ❖ Kimya laboratuvarında çeşitli aletleri güvenli ve etkili bir şekilde kullanır.
- ❖ İnfiltrasyon ve bölgesel sinir bloğu anesteziisini başarılı ve minimum risk içerecek şekilde güvenli uygular.

Kennedy (2007)

Öğrenme Kazanımlarının Yazımında Genel Kurallar

- Öğrenme kazanımlarını yazarken öğrencilerin dersin bitiminde ne yapabileceğini ya da neleri gösterebileceğine odaklanın.
- Öğrenme kazanımlarının programın amaç ve yeterlilikleri, dersin/modülün amacıyla ilişkili olmasına dikkat edin.
- Öğrenme kazanımlarını basit ve kesin terimlerle ifade edin.
- Kazanımlar öğrenciler, öğretmenler, işveren ve sınavı hazırlayan merkezce kolayca anlaşılabilir.
- Genelde öğrenme ve kazanımları bir derste/modülde temel olan öğrenmeleri belirtir. Bu nedenle çok sayıda yüzeysel öğrenme kazanımları yerine az sayıda ve önemli olan öğrenme kazanımlarını belirleyin.
- Bir modül/ders için 8'den fazla öğrenme kazanımı belirlememeye dikkat edin. Moon'a (2002) göre fazla öğrenme kazanımı yazılmışsa müfredattaki ayrıntılara çok fazla yer verilmiştir. Sınavda hepsinin değerlendirilmesi zor olabilir. Vingham (1999) modül /dersin 5-9 arasında öğrenme kazanımı olmasını önerir.

- Öğrenme kazanımları basit ve açık dille ifade edin, geçerli ve güvenilir olarak ölçülebilir ve değerlendirilebilir olmasını göz önünde bulundurun.
- Öğrenme kazanımlarını yazarken aktif fiiller kullanın. "bilmek", "anlamak", "takdir etmek", "öğrenmek" "aşına olmak", "maruz kalmak", "tanımak", "farkında olmak" gibi fiiller belirsiz fiillerdir. Bu fiilleri kullanmaktan kaçının. Bunlar öğrencinin süreç sonunda ne yapabildiğine değil, içinde bulunduğu sürece odaklanırlar. Bunların yerine "çözmek", "değerlendirmek", "analiz etmek", "belirlemek", "tanımlamak", "açıklamak", "göstermek" gibi öğrencinin edindiği bilgiyi göstermesine yardımcı olacak aktif fiiller kullanın.
-

- Her öğrenme kazanımı için tek bir fiil kullanın.
- Karmaşık cümlelerden kaçının. Gerekli durumlarda birden fazla cümle ile açıklama yapabilirsiniz.
- Öğrenme kazanımlarını yazarken başarılabilmesi açısından ayrılan zaman içinde ve kaynaklarla gerçekleşip gerçekleşmeyeceğine dikkat edin.
- Öğrenme kazanımlarına son halini vermeden eski öğrencilerinize ve meslektaşlarınıza bu **kazanımların** anlaşılır olup olmadığını, kapsam ve içerik açısından yeterli olup olmadığını sorun.

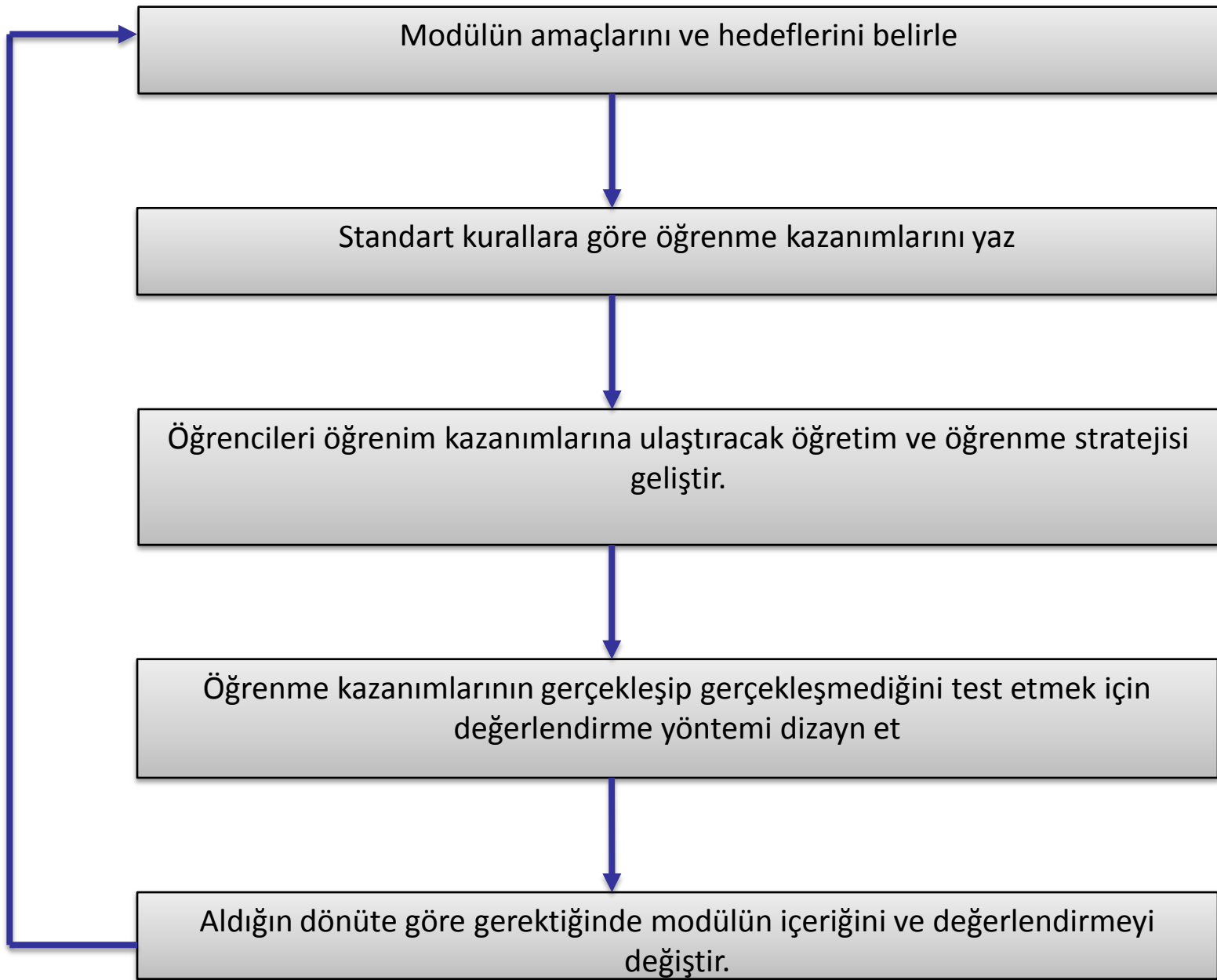
- Öğrenme kazanımlarını yazarken BLOOM'un taksonomisinde en altta bulunan kategorilerden çok fazla yazmayın. Öğrencilerinizi daha yüksekte bulunan kategorilerde gerçekleştirdikleri öğrenmeleri göstermeleri için zorlayın.
- Öğrenme kazanımlarının yazılmasında; "bu dersin başarıyla tamamlanmasından sonra öğrenciyapabilir." ifadesi kullanılabilir.

Örneğin;

- Bir hastayı ekstra-oral-intra-oral muayene edebilir.
- Eldeki verilere bakarak hasta için tedavi planı formüle edebilir gibi.

Öğrenme Kazanımlarının Öğretimle Ve Değerlendirmeye Nasıl İlişkilendirebilirim?

- Öğrenme kazanımlarının yazılmasında kazanımların değerlendirilebilir olmasına önem verilmelidir.
- Doğrudan değerlendirme araçları yazılı sınavlar, proje çalışması, dosyalar, ayrıntılı puanlama teknikleri, tezler, yansıtıcı günlükler, performans değerlendirme.
- Dolaylı değerlendirme araçları işveren anketleri, benzer kurumlar arası karşılaştırma, mezun anketleri, sınıfta kalma oranları, müfredatın analizi vb.
- Öğretim elemanlarının en önemli güçlüğü, öğretim yöntemleri, değerlendirme teknikleri ve öğrenme kazanımları arasında dengeyi kurabilmek.
- Öğrencilerden edinilen ders değerlendirme raporu sonuçları, öğrencilerin kendilerinden göstermeleri umulan beklentilerin farkında olmalarının daha başarılı olduklarını göstermektedir.
- Öğretim elemanı için **hedefler öncelikli değerlendirme sonda** yer alırken, öğrenci için değerlendirme en başta yer alır.

KAZANIM-DEĞERLENDİRME İLİŞKİSİ

- Değerlendirme izleme (biçimlendirici) ve son değerlendirme olarak tanımlanır.
- İzleme değerlendirmesi öğrenme amaçlıdır. Öğretim elemanını ve öğrenciyi de gelişimi hakkında bilgilendirir. Dönüt verebilir.
- Son değerlendirme bir notun belirlenmesini sağlar ve öğrencinin performansını gösterir.
- Kullandığımız/seçtiğimiz değerlendirme yönteminin öğrenme kazanımlarının başarıya ulaşip ulaşmadığını gösterebilir nitelikte olması gerekir.
- Örneğin sınıfta bir öğrencinin sunum yapması biçimlendirici değerlendirme için örnek olabilir. Bu öğrencilerin bilgisini, araştırma yapma, konuşma ve organizasyon yapma becerilerini arttırır.
- Öğrenciye sadece not verilmesi, onun performansı hakkında geri dönüt vermemektedir. Puanlama kriterleri oluşturmak gerekmektedir.

Öğrenme Kazanımları	Öğretme ve Öğrenme Aktiviteleri	Değerlendirme
<p>Bilişsel</p> <div data-bbox="355 234 710 525" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Gösterme Bilgi Kavrama Uygulama Analiz Sentez Değerlendirme</p> </div> <p>Duyuşsal</p> <div data-bbox="355 676 710 929" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Düşüncelerin, fikirlerin ve tutumların entegrasyonu.</p> </div> <p>Psikomotor</p> <div data-bbox="355 1068 724 1243" style="border: 1px solid black; padding: 5px;"> <p>Fiziksel beceriler edinme</p> </div>	<p><i>Dersler</i></p> <p><i>Özel Dersler</i></p> <p><i>Münazaralar</i></p> <p><i>Laboratuar çalışmaları</i></p> <p><i>Klinik çalışmaları</i></p> <p><i>Gurup çalışmaları</i></p> <p><i>Seminer</i></p> <p><i>Öğrenci (akran)</i></p> <p><i>gurupları</i></p> <p><i>Sunum</i></p>	<p><i>Modül sonunda verilen sınav</i></p> <p><i>Çoktan seçmeli testler</i></p> <p><i>Kompozisyonlar</i></p> <p><i>Pratik değerlendirmeler</i></p> <p><i>Alan çalışması</i></p> <p><i>Klinik pratiği</i></p> <p><i>Sunum</i></p> <p><i>Proje çalışması</i></p>

Öğrenme Kazanımları Kontrol Listesi

Süreç yerine sonuca odaklandım mı?	Evet	Hayır
Öğretim sırasında kendi yaptıklarım/yapacaklarım yerine öğrencilerin öğretim sonunda yapabileceklerine ağırlık verdim mi?	()	()
Her bir öğrenme kazanımını aktif bir fiille ifade ettim mi?	()	()
Her bir öğrenme kazanımı için sadece bir aktif fiil kullandım mı?	()	()
Bilmek, anlamak, öğrenmek, aşina olmak, maruz kalmak, tanımak, farkında olmak gibi belirsiz terimleri kullanmaktan kaçındım mı?	()	()
Yazdığım kazanımlar gözlenebilir ve ölçülebilir mi?	()	()
Kazanımlarım test edilebilir durumda mı?	()	()
Öğrenme kazanımları tavsiye edilen sayıda mı?	()	()
Verilen zamanda ve elde olan kaynaklarla bu kazanımlara ulaşılması gerçekçi mi?	()	()
Hedeflenen öğrenme alanlarına (bilişsel, duyuşsal, psikomotor) uygun yazılmış mı?	()	()
Alan için gereksinim duyulan bilgiyi, beceri ve tutumları yansıtıyor mu?	()	()
Programın ve dersin genel amaçlarına uygun mu?	()	()

Değerlendirme Çeşidi	Neyin Test edildiği
Uzun cevaplı testler, makale Kompozisyon sınavı Açık kitap sınav Evde alınan test	Ezber, soruyu anlama/fark etme, sınav için hızlı biçimlendirme ancak daha az ezber, okuma, ilişkilendirme, organize etme ve uygulama
Objektif testler Çoktan seçmeli Sıralanmış kazanım	Farkına varma, strateji, kavrama, anlamının hiyerarşileri
Performans değerlendirmeleri Uygulama Seminer, sunum Poster Mülakat Kritik olaylar Proje Yansıtıcı günlük tutma Vaka çalışması, problemler Portfolyo	Gerçek hayatta gerekli beceriler İletişim becerileri Alaka ve uygulama konsantrasyonu Aktif olarak tepki vermek Yansıtma, uygulama, ilişkiyi fark etme Uygulama, araştırma becerileri Yansıtma, uygulama, ilişkiyi fark etme Uygulama, profesyonel beceriler Yansıtma, yaratıcılık, planlanmamış Kazanımlar
Büyük gruplarda hızlı değerlendirmeler Kavram haritaları Venn diyagramları 1-3 dakikalık sınav soruları Kısa cevap Arkadaşa mektup Çıkarım. Kompoze	Kapsama İlişkiler Anlama Seviyesi, ilişkiyi fark etme Bilginin hatırlanması, kapsama Bütün olarak anlama, uygulama, yansıtma Ana fikirlerin kavranması

Öğrenim Kazanımları	Öğretme ve Öğrenme Aktiviteleri	Değerlendirme 10 Kredilik modül 200 puana eşittir.
Bilişsel <ul style="list-style-type: none"> Sınıf yönetiminin ve disiplinin ana kurallarını fark eder ve uygular. Yüksek kalitede fen öğretiminin anahtar karakterlerini belirler. Ders planları için kapsamlı portfolyer geliştirir. 	<i>Dersler (12)</i> <i>Özel dersler (6)</i> <i>Deneyimli fen öğretmenlerinin sınıflarının gözlenmesi (6)</i>	<i>Modül sonunda verilen sınav</i> <i>Ders planlarından oluşan portfolyo (100 PUAN)</i>
Duyuşsal <ul style="list-style-type: none"> Görevlendirildikleri okullarda diğer eğitim kadrosundakilerle birlikte çalışmak için gönüllü olma. Akranlardan oluşan öğrenim projelerinde başarı ile katılma 	<i>Okulda yol gösteren dönüt seanslarına katılma (4)</i> <i>UCC ekran destekli öğrenme (PAL- Peer Asisted Learning)</i> <i>Seanslarından üçüne katılma</i> <i>Akran grup sunumları</i>	<i>Okulda rehberinden alınan rapor</i> <i>Proje sonundaki rapor (50 PUAN)</i>
Psikomotor <ul style="list-style-type: none"> Sınıfta güzel sunum becerileri gösterme Güvenli ve etkili laboratuvar çalışması gerçekleştirme 	<i>Öğretme pratiği 6 haftalık haftada 2 saat</i> <i>Laboratuvar çalışması</i>	<i>Öğretim uygulamasının denetimi</i> <i>Öğretim becerilerinin değerlendirilmesi (50 PUAN)</i>

Sınıf Yönetimi dersi için öğrenme kazanımları, öğretim-öğrenim aktiviteleri ve değerlendirilmelerin ilişkilendirilmesi